

talitaw vzw

2019

jaarverslag

inhoudsopgave

INLEIDING.....	01
TALITA IN EEN PAAR WOORDEN	
Onze opdrachten.....	03
Onze doelstellingen	03
Ons team.....	04
Onze Raad van bestuur & Algemene vergadering.....	05
Onze infrastructuur	06
Onze middelen.....	07
Onze samenwerkingsverbanden	08
Onze activiteiten.....	10
TALITA IN CIJFERS	
Algemeen overzicht voor 2019.....	14
Gegevens over de opgevangen vrouwen.....	15
Gegevens over de opgevangen kinderen.....	24
TALITA'S PROJECTEN	
Ouder-kind project.....	26
Gespreksgroepen.....	28
Geestelijke gezondheid	30
Huisvestingsproject.....	33
Na-begeleiding.....	35

inleiding

20 jaar geleden werd TALITA opgericht als antwoord op het tekort aan opvangbedden voor alleenstaande vrouwen en mama's met kinderen boven de 6 jaar. Aan de ene kant zagen we een verhoging van het vrouwelijk publiek bij de thuislozen en was het aanbod er op de eerste plaats voor mannen. Anderzijds groeide het aantal gezinnen van alleenstaande vrouwen en kinderen met moeilijkheden; de Brusselse opvanghuizen voor moeder en kind zaten onder de voogdij van Kind en Gezin en beperkten de leeftijd van de kinderen tot 6 jaar.

TALITA opende zijn deuren in 2000 voor alleenstaande meerderjarige vrouwen en gezinnen met kinderen zonder leeftijdslimiet.

TALITA werd erkend en gesubsidieerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) volgens een KB van 10 april 1952 als « tehuis voor de zedelijke heraanpassing van jonge vrouwen ».

In 2002 werd dit KB vervangen door de Ordonnantie betreffende de centra en diensten voor bijstand aan personen (ordonnantie 7 november 2002 en toepassingsbesluiten 9 december 2004). Deze wetgeving gaf een kader voor erkenning en subsidiëring aan een brede waaier van instellingen gaande van opvanghuizen en begeleid wonen voor thuislozen tot algemene centra voor welzijnswerk. Er werden geen bijkomende middelen voorzien voor de opvanghuizen.

In juni 2018 wordt de Ordonnantie betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen gestemd in het Verenigd College en in 2019 de hieraan verbonden toepassingsbesluiten (9 mei 2019).

De thuislozenzorg wordt erkend als sector met zijn eigen hulpverleningsaanpak alsook met een diversiteit aan diensten (housing first, dagcentra, ...). Voor het eerst wordt er aandacht gegeven aan preventie binnen de wetgeving. Bovendien worden de middelen aanzienlijk verhoogd.

Voor TALITA betekent dit vanaf 2020 een versterking van het sociale team, het inrichten van een nachtpermanentie (waarbij we 24u op 24u en 7 dagen op 7 fysiek aanwezig zijn ter ondersteuning van de opgevangen vrouwen en gezinnen) en het erkennen en subsidiëren van ons nabegeleidingswerk. Ook wordt een logistieke en administratieve medewerker gesubsidieerd binnen de GGC middelen.

In de voorbije 20 jaar heeft TALITA 778 volwassen vrouwen opgevangen en 795 kinderen.

Het begeleiden van een diversiteit aan vrouwen, die door omstandigheden en elkaar vesterkende factoren thuisloos werden, heeft onze werking doen groeien: een diversiteit aan vragen kon enkel beantwoord worden door een begeleiding op maat. Als kwaliteitsvolle dienst heeft TALITA altijd de vinger aan de pols proberen te houden van waar haar doelgroep nood aan heeft om uit een moeilijk dal te klimmen.

In dit jaarverslag brengen we een weergave van onze werking: onze opdrachten en doelstellingen, het team, de raad van bestuur en algemene vergadering, alsook de infrastructuur en financiële middelen waarover we beschikken. Vervolgens geven we een statistisch beeld van de opgevangen doelgroep in 2019 en resultaten van deze begeleidingen zoals bvb. een eigen inkomen, een eigen woonst, een versterkt netwerk, opleiding, vorming enz... Tenslotte stellen we de projecten voor die in de loop der jaren zijn gegroeid en die onze dienstverlening nog versterken.

Wij kunnen het niet genoeg benadrukken; onze werking heeft een hele weg afgelegd mede omdat we geluisterd hebben naar ons doelpubliek en geprobeerd hebben te antwoorden aan hun noden. Wij stelden ook vast dat we dit niet alleen konden en hebben dan ook altijd ingezet op het samenwerken met het netwerk. Dit vergt tijd en de verhoogde middelen die voorzien zijn in 2020 zullen ook daarop ingezet worden. Wij verheugen ons ook op het kunnen versterken van onze residentiële hulpverlening en ons nabegeleidingsaanbod.

onze opdrachten

VOOR WIE? Meerderjarige vrouwen (zonder leeftijdslimiet), alleenstaand of met kinderen, die tijdelijk, omwille van zeer uiteenlopende omstandigheden geen woonst meer hebben of er geen veilige toegang toe hebben. Wij maken geen onderscheid op basis van religie, afkomst, culturele en sociale achtergrond (wel hebben we aandacht voor de diversiteit in de leefgroep).

WAAROM? De oorzaken van thuisloosheid zijn verschillend: echtelijke, relationele, materiële en andere problemen (zoals conflict met eigenaar, verlies van inkomen...) en versterkt door persoonlijke, relationele en/of sociale belemmeringen. Thuislozen verliezen niet alleen hun woning maar hebben ook vaak geen sociaal vangnet.

WAT? Opvang, huisvesting en begeleiding voor deze vrouwen in moeilijkheden die tijdelijk niet in staat zijn om zelfstandig te wonen. Wij bieden een hulpverlening aan die vrouwen opnieuw deze zelfstandigheid helpt te bekomen.

De begeleiding richt zich op het bevorderen van de integratie van onze bewoners (vrouwen en kinderen) in de maatschappij, onder meer door hen in staat te stellen hun maatschappelijke rechten weer op te nemen en hun netwerk te versterken.

HOE? TALITA biedt 22 plaatsen in een gemeenschappelijke leefvorm (Vlierwijk) alsook 6 plaatsen in het kader van de gedifferentieerde opvang in de Marollen.

Door opvang aan te bieden (oplossing op korte termijn) kunnen we met ons publiek samen een traject uitwerken die hen, indien mogelijk, op langere termijn een vangnet kan bieden.

onze doelstellingen

Het onthaal en het verblijf: Laagdrempelige opvang
  Hulpverlening op maat
  Aangepast antwoord op een vraag die ontstaat vanuit het verlies van een «thuis»

De begeleiding: Aandacht en respect voor wat de vrouw heeft meegemaakt
                          Valoriseren van de bestaande capaciteiten en vaardigheden van de vrouw en haar kinderen
                          Zoektocht en versterken van het sociaal netwerk, mensen en organisaties die de vrouw en de kinderen op langere termijn kunnen ondersteunen
                          Geïntegreerde en gestructureerde hulpverlening op vlak van verschillende levensdomeinen

Het pedagogisch project van TALITA heeft aandacht voor:

- hulpverlening en preventie,
- geïndividualiseerde maatzorg,
- systemische en integrale benadering,
- deelname van de bewoners.

ons team

DIRECTRICE

Brigitte Houtman, Masters in Afrikanistiek, Directrice sinds januari 2000 (GGC)

ADMINISTRATIE

Aurélië Van Nieuwenborgh, Opvoedster, Administratieve medewerkster sinds september 2013 (Maribel+GGC)

Danielle Senesael, Opleiding Administratie, Administratieve medewerkster (vervanging van moederschaprust) van september 2018 tot april 2019 (Maribel+GGC)

SOCIAAL TEAM

Marie-Simone Rasoamalala, Opvoedster, Moeder-kind project in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject sinds april 2006 (GGC)

Christelle Lwemba Matsanga, Maatschappelijk Assistent, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in de gedifferentieerde opvang sinds april 2011 (GESCO + GGC)

Maaïke Laporte, Sociaal assistente, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject sinds januari 2013 (GGC)

Inès Leduc, Opvoedster, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in de gedifferentieerde opvang sinds oktober 2016 (GGC+Maribel)

Mounia Boutagrat, Maatschappelijk assistente, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject sinds februari 2017 (GGC+ Maribel)

Mehammed Driouach, Maatschappelijk assistent, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject sinds juli 2017 (GGC)

Déborah Vansnick, Sociaal verpleegkundige, Hulpverlener met specifieke aandacht voor geestelijke gezondheidszorg in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject sinds september 2017 (GGC+Maribel)

Aurélië Van Nieuwenborgh, Opvoedster, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject sinds februari 2018 (GGC)

Stéphane Roekaerts, Opvoeder, Moeder-kind project in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject van september 2018 tot juli 2019 (Gesco + GGC)

Jolien Van Nieuwenhove, Maatschappelijk Assistent, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in de gedifferentieerde opvang ter vervanging van tijdskrediet van september 2018 tot maart 2019 (GGC)

Baptiste Collin, Assistent in de psychologie, Hulpverlener in het onthaalcentrum en in het gedifferentieerde opvangproject (vervangingscontract) vanaf oktober 2018 (GGC+Maribel)

LOGISTIEK

Dominique Libert, Lager secundair onderwijs, Logistieke medewerkster sinds augustus 2001. Onderhoud en inrichting van het gebouw. Sinds mei 2011 halftijds tijdskrediet (GESCO)

Larbi Khouchi, Lager secundair onderwijs, Klusjesman sinds januari 2007 (vervanging van tijdskrediet logistieke medewerkster) (GESCO + Maribel)

Floaria Tsvik, Lager onderwijs, Onderhoud en inrichting sinds januari 2012 (Maribel+GGC)

STAGIAIRE

Saranda Beka, 3de jaars Gezinswetenschappen, Stage vanaf september 2018 tot mei 2019

onze raad van bestuur & algemene vergadering

RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur is bijeengekomen op 1/3/2019, 17/9/2019 en 12/12/2019.

VOORZITTER Mafarda Ngako Ponde als opvolgster van Nicole Mondelaers

BESTUURDERS Ria Willem, Jo Geysen, Lieve Franssen, Mafarda Ngako en Alexandre Reynders

ALGEMENE VERGADERING

In 2019 is de Algemene Vergadering bijeengekomen op 1/4/2019 en op 12/12/2019.

LEDEN: Nicole Mondelaers, Ria Willem, Jo Geysen, Mafarda Ngako Ponde, Lieve Franssen, Truus Roesems en Alexandre Reynders.

Copyright photos - Jan Vanbostraeten

onze infrastructuur

IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE OPVANG

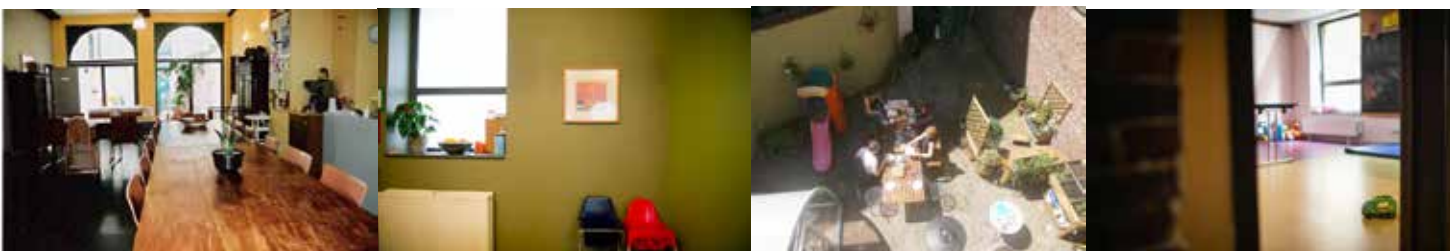
- Gemeenschappelijke ruimtes: een woonkamer en een eetplaats met een open keuken, alsook een televisiehoek, een telefooncabine waar de vrouwen rechtstreeks telefonisch bereikbaar zijn. In de inkomhal zijn er individuele kasten ter beschikking van elke vrouw.
- Speelruimte: er is een grote speelzaal voor kinderen van alle leeftijden. Op vraag zijn tevens gezelschapspelen, puzzels en teken- en knutselmateriaal te verkrijgen.
- Slaapkamers: uit respect voor ieders intimiteit, is het gebouw zodanig ingedeeld dat iedereen een eigen kamer heeft. Een alleenstaande vrouw heeft haar eigen kamer en de gezinnen kunnen één grote kamer of twee aansluitende kamers gebruiken. Er zijn 11 kamers ter beschikking. Elke kamer beschikt over minimaal een bed per persoon, een kast en een bureau met stoel. De bedden hebben een lade onderaan voor een eventueel extra matras voor de opvang van kinderen tijdens het weekend (in het kader van bezoekrecht).
- Sanitair: elke verdieping heeft één toilet. De verdiepingen waar de slaapkamers zich bevinden (2de en 3de verdieping) hebben twee bad- of douchekamers.
- De bezoekersruimte bevindt zich net naast de voordeur en is voorzien voor het bezoek van de naaste familie van de vrouw en haar kinderen of, indien vooraf verwittigd, van andere personen waar de vrouw een duurzame relatie mee heeft.
- Op de 1ste verdieping bevinden zich de bureaus van de sociale dienst, een gesprekskamer en het bureau van de directrice.
- Wasruimte: op de 3de verdieping is er een kleine wasplaats met mogelijkheid om te strijken. Voor hun was krijgen de vrouwen munten voor het wassalon.
- Computers: in de living en op de eerste verdieping zijn er computers (met internetaansluiting). De vrouwen kunnen zich ook verbinden via onze Wi-Fi verbinding.
- Bibliotheek: op de 2de verdieping zijn er bibliotheekkasten waaruit boeken geleend kunnen worden.

Zonnepanelen

In 2019 installeerde vzw TALITA 24 zonnepanelen op het dak van het gebouw in de Vlierwijk dankzij de giften die we in de loop der jaren hebben ontvangen. Wij hopen hiermee een investering te hebben gedaan die op lange termijn een ecologische en financieel rendement zal geven.

IN HET KADER VAN DE GEDIFFERENTIEERDE OPVANG

TALITA beschikt over een gebouw met drie appartementen dat het sociaal verhuurkantoor de Nieuwe 150 ons ter beschikking stelt. Dit gebouw biedt een woonst aan voor twee alleenstaande vrouwen (of met een baby) en voor een vrouw met één of twee kinderen.

onze middelen

SUBSIDIES

De werkingskosten en het loon van 6 voltijdse equivalente (VTE) personeelsleden van vzw TALITA worden gesubsidieerd door de **Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie**. Deze subsidies dekken het loon van 5 VTE sociale werkers en de VTE directrice.

Sinds augustus 2001 krijgen wij de steun van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest via **Actiris** wat ons de mogelijkheid gaf om 2 voltijdse Gesco's (gesubsidieerde contractuelen) aan te werven. De eerste VTE werd aangeworven voor de logistieke ondersteuning van TALITA. De tweede VTE is voor het project «gedifferentieerde opvang» dat niet gesubsidieerd is.

Dankzij het **Sociale Maribelfonds** is er een voltijdse werknemer aangeworven om TALITA en 21 bicommunautaire organisaties te vertegenwoordigen bij de politieke instanties en op het niveau van verschillende overlegcomités.

Sinds 2007 heeft TALITA ook een halftijdse sociaal verpleegkundige via dit Sociale Maribelfonds. Sinds 2016 wordt deze ingezet in duowerk voor bewoners met geestelijke gezondheidsproblemen, dit om de sociale werkers te ontlasten en deze bewoners met psychiatrische problemen te ondersteunen.

Wij hebben een bijkomende Maribel-tewerkstellingssubsidiëring voor een groepswerker (halftijds) en een klusjesman (11,5 uren per week). Daarnaast heeft het Sociale Maribelfonds een bijkomende sociaal werker toegekend (9u30) die we hebben ingezet voor de versterking van het team in de dagdagelijkse ondersteuning en voor de kinderwerking. Sinds september 2013, heeft TALITA een administratief medewerkster kunnen aanwerven na een nieuwe oproep van het Sociale Maribelfonds. In 2017 werd ons nog een halftijdse toegekend die wij ingezet hebben in de “intensieve ondersteuning in het zoeken naar een woning”. Gezien de huisvestingscrisis zorgt deze tewerkstelling ervoor dat we onze bewoners beter kunnen ondersteunen in het vinden van een woning hetzij via sociale huisvesting (sociaal verhuurkantoren en sociale huisvestingsmaatschappijen), hetzij via de privé markt.

GIFTEN

Sinds 2004 hebben we een erkenning zodat we aan schenkers die minstens 40€ storten, een fiscaal attest kunnen uitreiken.

Wij danken in 2019:

- de sociale firma JUMP voor een gift van hygiënische producten
- Isabelle Follens en Charlotte Demondt om, voor het derde jaar op een rij, kruippakjes voor babys te vervaardigen, een bakkerij in Lokeren die “TALITA” brood verkocht en Belga Films; zij hebben geld ingezameld ten voordele van ons opvanghuis in het kader van Music for Life – De Warmste Week. Wij danken ook alle andere personen die hun steun hebben gegeven gedurende dit evenement van Studio Brussel.
- de Rotary Club van Overijse
- de Protestantse Kerk op de Graanmarkt voor zijn geldinzameling in het kader van de 40 dagen rond Pasen
- de Young Zonta van Brugge voor een gift die we gebruiken voor Sinterklaas en Kerstcadeaus voor de kinderen

Bedankt aan de families Van Beuningen, Vancutsem-Ramirez, Seinen-Bikker, Pischnick, Scholten-De Feijter, Chrispeels, Hagens-Britstra, Panhuis, Everaert, Boland-Van Gemeren, Blom, Rietveld, Verploeg, Voortman, Ossango Okoko, Emakina.be, Bremer, en Heslinga voor hun welgekomen giften, alsook aan vrienden en burens van TALITA die regelmatig materiaal (meubels, linnen, keukengerief)) verzamelen ten voordele van onze bewoners en hun kinderen.

Promoting gender equality, advancing the economy

onze samenwerkings- verbanden

Onze samenwerkingsverbanden worden in de praktijk gezet en zijn versterkt in de loop der jaren op verschillende manieren; zo kunnen de voordelen van deze samenwerkingen ten voordele van onze doelgroep geoptimaliseerd worden en blijven we op de hoogte van elkaars werkingen.

Een medewerker van het dagcentrum Hobo komt regelmatig op bezoek om onze bewoners te ontmoeten en organiseert een permanentie omtrent werk, vorming en dagbezigheid. Een jaarlijkse uitwisseling geeft ons de mogelijkheid om deze samenwerking te evalueren en te versterken.

De Schutting en Aprèstoe (diensten voor begeleiding aan huis) zijn maandelijks aanwezig op onze teamvergadering om eventuele doorverwijzingen te bespreken. Deze manier van werken maakt het mogelijk om toekomstige begeleidingen voor te bereiden zodat een vertrouwensrelatie al gevormd is met de nieuwe begeleidingsdienst voor hun vertrek. Ook is het een manier om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen binnen andere diensten en van elkaars doelpubliek.

Een keer per jaar hebben we een uitwisseling met het OCMW van Brussel (antenne Begijnhof). Onze laatste uitwisseling ging voornamelijk rond een voorstel van een samenwerkingsprotocol tussen onze twee diensten. Zowel de maatschappelijk werker als de verantwoordelijk van de sociale dienst en van de jongerendienst waren aanwezig. Wij wachten op een terugkoppeling van ons voorstel. In 2019 doen we voor het eerst beroep op het sociale economie bedrijf INOPTEC om ons te ondersteunen op informatica-vlak.

OVERLEG EN LIDMAATSCHAP

Passerelle en Bruggenbouwer: interviews tussen sociale werkers van de thuislozensector en begeleiders van de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg.

BICO-federatie: zowel op het vlak van uitwisseling van sociale werkers als van directie.

Regio-Overleg Thuislozenzorg Brussel (ROTB).

Brusselse Bond voor het Recht op Wonen (BBRoW).

Recht Op Wonen (ROW)

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Met volgende diensten hebben wij een samenwerkingsovereenkomst:

- Hobo: samenwerkingsovereenkomst in het kader van de diensten en activiteiten van het dagcentrum voor thuislozen.
- Nieuwe 150: samenwerkingsovereenkomst in het kader van integratie via huisvesting. Elk jaar wordt deze samenwerking geëvalueerd.
- IRIS: ledenovereenkomst in het kader van integratie via huisvesting. Elk jaar is er een ledenvergadering.
- Artikel 27 (organisatie die de participatie aan culturele evenementen in Brussel bevordert): overeenkomst om via Artikel 27 bonnen te verdelen aan ons publiek. Elk jaar is er een bijéénkomst voor de verenigingen die lid zijn.
- Kodiel: lidmaatschap in het kader van deelname van de bewoners aan activiteiten van deze zorgboerderij voor thuislozen in Merchtem. De werking werd aangepast in 2019 maar we kunnen nog altijd beroep op hen doen.
- Les Amis d'Accompagner: samenwerking waarbij wij beroep kunnen doen op vrijwilligers om mensen in moeilijkheden te begeleiden naar allerlei diensten.
- Tolkendiensten: Agentschap Inburgering en Integratie, Brussel Onthaal, Setis en CIRE.
- DANA biedt de bewoners (volwassenen en kinderen) om de 2 weken een massagesessie aan. Jaarlijks is er een uitwisselingsmoment op een teamvergadering om onze samenwerking nog te verbeteren.
- De sociale kruidenier «Les Capucines» biedt de mogelijkheid om goedkoper producten (voeding en kleding) aan te kopen. Dit moet gebeuren op vraag van ons sociaal team en is voor bewoners in de gedifferentieerde opvang of ex-bewoners in na-begeleiding. Elk jaar is er een ledenvergadering.
- Samenwerking met Colruyt in het kader van « Aan tafel met 1, 2, 3 euro » waarbij gezinnen die uit TALITA vertrekken een bijkomende korting krijgen op hun « Extra » kaart om gezonde maaltijden te kunnen maken voor maximum 3 euro per maaltijd, per persoon. Er wordt om de 2 weken een boekje thuis opgestuurd met 6 eenvoudige recepten.
- Samenwerking met Bruxeo in het kader van energiebesparende maatregelen. Wij kunnen op hen rekenen voor de opvolging van maatregelen die we getroffen hebben zowel op het vlak van de effecten (bv opvolging van de opname van de meters elektriciteit/gas) als op technisch en financieel vlak (premies) alsook voor specifieke installaties (zoals de plaatsing van zonnepanelen).
- Overeenkomst met vzw GARANCE – Zelfverdediging voor vrouwen en meisjes : workshops voor alle bewoners van TALITA in het kader van hun project « Migranten vrouwen als actoren van hun eigen veiligheid ».

Sinds 2018, hebben wij ook een samenwerkingsovereenkomst met « La Maison de la Famille » en « Jardin de Maud » voor opvangplaatsen in hun crèches.

- Dit jaar zijn de informaticus van la Strada (ondertussen Bruss'help) en de directrice van TALITA 5 x bijéén gekomen om te overleggen rond het gebruik van de geregistreerde gegevens in Brureg (centrale registratie van gegevens van de thuislozensector) zodat deze kunnen gebruikt worden, onder andere voor het opstellen van het jaarverslag. Dit is een vraag van de sector waar al lang op wordt gewacht.

Wij werken ook regelmatig samen met tal van andere organisaties in het kader van de volgende domeinen: huisvesting, tewerkstelling en vorming, psychosociale, administratieve, financiële en medische begeleiding, kinderen (crèches, bijzonder jeugdzorg,...), dagbezigheid en ontspanning, verenigingen waar armen het woord nemen, ...

Samenwerking met de dienst eigendommen van het OCMW van Brussel Stad:

Ons gebouw in de Vlierwijk is ons ter beschikking gesteld door het OCMW van de Stad Brussel in het kader van een erfpacht.

De samenwerking tussen onze 2 diensten is zeer goed en wij wensen hen te bedanken voor de ondersteuning die ze ons geven om ons gebouw maximaal te onderhouden.

In 2019, heeft de dienst eigendommen geïnvesteerd in de isolatie van ons dak, vooraan de zonnepanelen geplaatst werden.

onze activiteiten

LANGDURIGE VORMINGEN EN OVERLEG

- Vorming met Adeline Liebmann omtrent communiceren (volgens de theorie van Gordon)
- Van januari tot december 2019, « SMES-B Intervisie » maandelijks
- Van januari tot december 2019, Intervisies « Bruggenbouwer ».
- Van januari tot december 2019, « Systemische hulpverlening », Opleiding voor opvoeders door één personeelslid
- Van januari tot december 2019, maandelijkse supervisies tijdens teamvergaderingen door Dr. Kinoo, pedopsychiater van UCL Saint-Luc

KORTDURENDE VORMINGEN, COLLOQUIA, SEMINARIES, UITWISSELINGEN

21/01/2019	Teamlunch: informele ontmoeting tussen collega's
28/01/2019	"Netwerk in actie" Artikel 27 Jaarlijkse vergadering van de Nieuwe 150 (sociaal verhuurkantoor en dienst begeleiding aan huis)
23/02/2019	« Open bijéénkomst» Recht op een Dak
26/02/2019	« Project : Buitenlandse slachtoffers van intrafamiliaal en echtelijk geweld » ADDE
05/03/2019	« Dag van burens » in TALITA
14+28/03/2019	« Hygiëne : praat erover ! » Straatverplegers
15/03/2019	Vergaderlunch van de interculturele bemiddelingsdienst van de Foyer
20/03/2019	Inwijding Surviving Brussels
26/04/2019	« De woningkoffer» Lire & Ecrire
29/04/2019	« Verblijfsrecht van Europese onderdanen» AMA (Federatie van Opvanghuizen en van Diensten voor Daklozen)
03/05/2019	Drink in het kader van het afscheid van stagiaire en van een collega
06-09/05/2019	« EHBO basis vorming» Rode Kruis België
08+22/05/2019	« Problemenboom » Repères
09/05/2019	Bruss'help : voorstelling van Witboek van de thuislozensector. TALITA nam deel aan de redactie hiervan.
09/05/2019	Jaarlijkse vergadering van Les Capucines (sociale kruidenier)
10/05/2019	Deelname aan actie van Recht op een Dak
13/05/2019	« Voorstelling van FOD Sociale Zekerheid – Directie Personen met een Handicap » Bico Federatie
16/05/2019	« Een Belgisch kind hebben » Droits quotidiens
21/05/2019	« Uitwisseling van ervaringen tussen sociaal werkers uit opvanghuizen – Informatie sessie over de nieuwe ordonnantie en toepassingsbesluiten van de thuislozensector» Bico Federatie
04/06/2019	Afscheidsetentje voor onze voorzitter Nicole Mondelaers
17/06/2019	Informatiesessie « Welzijn op het werk» ABBET
09/07/2019	Informatiesessie « Facultatieve Subsidies» Administratie van de GGC
09/07/2019	Uitwisseling met la Maison de la Mère et de l'Enfant ivm het project Na-begeleiding
16/07/2019	« Witboeken en memoranda in de lucht » Actie van Recht op een Dak
16+17+	
23/09/2019	« Begeleiden zonder zich uit te putten » Ligue de l'enseignement et de l'éducation permanente
19/09/2019	« Scheiding : vragen omtrent kinderen en werking van de Familierechtbank » Droits Quotidiens
08/10/2019	Uitwisseling met Leen Hellinckx van Odisee Hogeschool over een samenwerking in het kader van het 20-jarig bestaan van TALITA (in 2020)
17/10/2019	« Echtelijk geweld : ontvangen en doorverwijzen van een slachtoffer » Droits Quotidiens
17/10/2019	Opening van de nieuwe lokalen van Bruzelle (dienst ter ondersteuning van dakloze vrouwen op vlak van hygiëne)
22/10/2019	« Introductie in de Brusselse sector voor dak- en thuislozen » Bico Federatie
31/10/2019	Ontspannende namiddag en ontmoeting van de teams van Open Deur, Aprèstoe et TALITA
05/11/2019	« Uitwisseling van ervaringen tussen sociaal werkers uit opvanghuizen – de afwezige papa's» Bico Federatie
07/11/2019	Ontmoeting met HOB0 over het organiseren van een smartphone workshop in TALITA

15/11/2019	Intersectorale ontmoetingsdag « Schurende scharnieren » Kenniscentrum wwz
28/11/2019	« Huisvesting en samenwonen » Droits Quotidiens
28/11/2019	« Thuisloze kinderen, welke burgers van morgen ? » Studiedag in het kader van de Week van de Thuislozenzorg
02/12/2019	Ontmoeting met medewerkers van ABBET tijdens teamvergadering (evaluatie van welzijn op het werk)
03/12/2019	Ontmoeting met medewerkers van opvanghuis Open Deur voor uitwisseling omtrent project « Huisvesting »
17/12/2019	« Domiciliëring, ambtelijke schrapping, referentieadres : hoe werkt het? » Droits Quotidiens

OP BEZOEK BIJ ANDEREN DIENSTEN

04/11/2019	Kijkstage georganiseerd door Bruggenbouwer : HUDERF Moeder-kind afdeling
12/11/2019	Kijkstage georganiseerd door Bruggenbouwer : L'équipe Imago (dagcentrum voor mensen met psychiatrische problematiek)
25-29/11/2019	« Week van de Thuislozenzorg » : Bezoeken aan Cel Woningzoeker en Creator('t Eilandje), Onderweg, Huis der Gezinnen, Accueil Montfort, l'Îlot (38 en 160), Abaka, Huis van het Kind, Open Deur, Home Dupré, Aprèstoe, AMA, Sacado, Home 18-24, CAW Woonbegeleiding, Maison de la Mère et de l'Enfant, Centre de Prévention des Violences Conjugales et Familiales, Aquarelle, Le Refuge, Maison Rue Verte, De Drie Appelbomen
28/11/2019	Kijkstage georganiseerd door Bruggenbouwer : Agentschap Integratie en Inburgering

BEZOEKEN AAN TALITA/VOORSTELLING VAN TALITA

22/01/2019	Isala vzw: ontmoeting in het kader van opvang mensen in de prostitutie
08/03/2019	Bezoek studente Master Sociale actie en sociaal beleid IESSID Bruxelles
26/02/2019	Bezoek studenten van Odisee (volwassenonderwijs)
12/03/2019	Bezoek studenten van CESA – Cursus Methodologie van analyse van organisaties (volwassenonderwijs)
12/4/2019	Bezoek van verantwoordelijke van nieuw opvanghuis voor vrouwen van 't Eilandje
29/4/2019	Jaarlijkse uitwisseling met HOB0 – dagcentrum
10/05/2019	Bezoek studenten CVO Heverlee
21/06/2019	Bezoek van leden van de Protestantse Kerk voor informatie en overhandiging collecte voor TALITA
05/08/2019	Bezoek van vzw De Haven (Project van gerechtsdeurwaarders)
22/10/2019	Bezoek studenten van Odisee (volwassenonderwijs)
23/10/2019	Voorstelling van TALITA tijdens een uitzending van radio RCF (Radio Catholique Francophone) met Delphine Freyssinet
14/11/2019	HUMO magazine (Jana Anthonissen) in het kader van een artikel over echtelijk geweld
19/11/2019	Passerelle/De Brug (medisch centrum in Molenbeek) in het kader van een kijkstage georganiseerd door Bruggenbouwer
29/11/2019	Open deur moment in TALITA tijdens de « Week van de Thuislozenzorg »
16/12/2019	Bezoek van een studente van het ISFC 2de jaars Maatschappelijk Werk: Werkproject ter oprichting van een wikisocial voor alleenstaande moeders

ANIMATIES EN UITSTAPPEN MET BEWONERS EN HUN KINDEREN

De meeste activiteiten waaraan onze bewoners individueel deelnemen zijn toegankelijk dankzij de tickets van Artikel 27 en cultuurwaardebonnen van de VGC (Paspardoe) of worden georganiseerd door het dagcentrum HOB0. Wij motiveren onze doelgroep om deel te nemen aan de activiteiten. Dit vergt een individuele en intensieve aanpak.

Groepsactiviteiten worden georganiseerd om de dynamiek onder de bewoners te bevorderen en om bewoners en sociaal werkers samen te brengen rond bepaalde thema's en activiteiten (zowel binnens- als buitenshuis).

In 2019 deden we volgende activiteiten in groep:

- 01/01/2019 Op restaurant voor het Nieuwe Jaar
- 05/03/2019 « Dag van burens » in TALITA
- 13/06/2019 Pick-nick vol smaken, sociale kruidenier Les Capucines
- 22/06/2019 Hobo-dag
- 09/08/2019 Jaarlijkse uitstap met bewoners en ex-bewoners : Sealife, restaurant en strandwandeling in Blankenberge
- 21+22/09/2019 « Bruxelles Champêtre », bloemen workshop in TALITA
- 26/09/2019 Permanentie Artikel 27
- 23/10/2019 Permanentie Artikel 27
- 19/11/2019 Uitstap naar een toneelstuk van Compagnie Tultétar « Het uur van het voorschrift » in samenwerking met vzw CAMD
- 27/11/2019 Permanentie Artikel 27
- 04/12/2019 Bezoek van Sinterklaas aan TALITA
- 17/12/2019 Permanentie Artikel 27
- 31/12/2019 Eindejaarsfeest georganiseerd door HOBO

Sinds september 2019 organiseert TALITA een « permanentie Artikel 27 » om zoveel mogelijk vrouwen aan te moedigen om deel te nemen aan culturele activiteiten. Minstens één keer per maand stelt deze permanentie Artikel 27 voor aan geïnteresseerde bewoners en gaat met hen op zoek naar culturele uitstapen (toneel, film, ...) en verdeelt daarvoor tickets.

talita in een paar woorden

algemeen overzicht voor 2019

In 2019 heeft TALITA 77 personen opgevangen en begeleid: 39 volwassen vrouwen en 38 kinderen.

Bij de opgevangen vrouwen, waren er 29 moeders waarvan er 18 opgevangen werden met hun kinderen.

De overige 10 vrouwen hadden geen kinderen.

Het aantal overnachtingen (dit is het totaal aantal nachten van alle bewoners van TALITA gedurende het jaar) komt op 8.722: 4.659 voor de vrouwen en 4.063 voor de kinderen. In de gemeenschappelijke opvang waren er 3.764 voor de vrouwen en 3.397 voor de kinderen. (capaciteit 22 bedden) In de gedifferentieerde opvang 895 voor de vrouwen en 666 voor de kinderen (capaciteit 6 bedden).

De gemiddelde verblijfsduur per volwassene bedraagt 17 weken (ongeveer 4 maanden) voor de gemeenschappelijke opvang en 27,8 weken (ongeveer 6,5 maanden) voor de gedifferentieerde opvang. In 2002 was de gemiddelde verblijfsduur nog 6 weken.

De bezettingsgraad is 85,3% voor een totaal van 28 bedden (89,1% voor de gemeenschappelijke opvang en 71,2% voor de gedifferentieerde opvang).

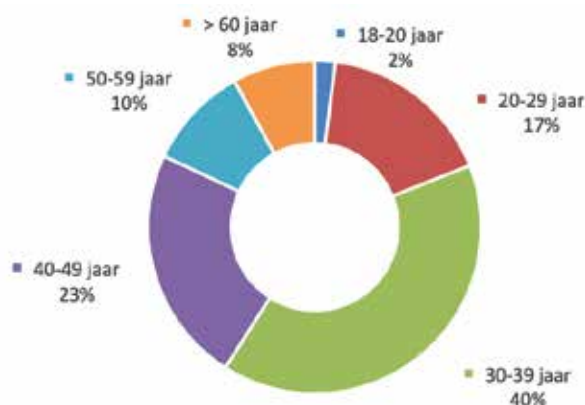

Copyright photos - Jan Vanbostraeten

gegevens over de opgevangen vrouwen

LEEFTIJD

In 2019 waren 80% van de opgevangen vrouwen tussen de 20 en de 49 jaar oud.
2 % van de opgevangen vrouwen was tussen de 18 en 20 jaar oud en 18% was 50 jaar en ouder.

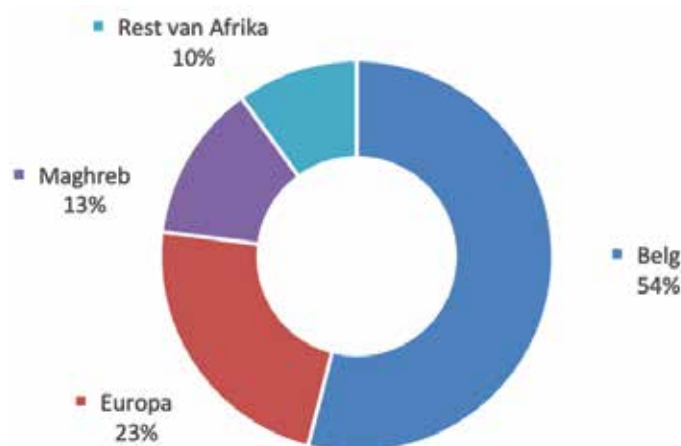
NATIONALITEIT

In 2019 hadden 54 % van de opgevangen vrouwen de Belgische nationaliteit.

De vrouwen van de Europese Unie hadden de Franse en de Italiaanse nationaliteit. Er werden ook vrouwen uit Albanië, Macedonië en Roemenië opgevangen.

De vrouwen uit de Maghreb-landen hadden de Marokkaanse nationaliteit.

De landen van oorsprong voor de nationaliteiten van de «Rest van Afrika» waren heel verschillend: Kameroen, Kongo, Nigeria en Guinée.

SLACHTOFFERS ECHTELIJK GEWELD IN EEN VEILIGER VERBLIJFSRECHT

De onzekerheid op het vlak van verblijfsrecht is dikwijls een reden om in een gewelddadige relatie te blijven; slachtoffers van huiselijk geweld zouden meer zekerheid moeten krijgen over hun verblijfsrecht, vooral in het belang van de kinderen !

De verlenging van een verblijfskaart F (gelinkt aan een huwelijk of samenlevingscontract) betekent voor een moeder met een Belgisch kind een procedure van gezinshereniging met haar kind ; het is noodzakelijk om deze procedure administratief te vereenvoudigen in het geval van echtelijk geweld.

Voor de moeders die kinderen hebben met een buitenlandse nationaliteit zou de procedure van een verblijf op basis van humanitaire redenen (9bis) korter moeten duren in het geval van echtelijk geweld.

Ook andere diensten dan politonele, zouden een mandaat moeten krijgen om een situatie van echtelijk geweld vast te stellen.

DOMICILIE (BIJ AANKOMST)

De groep « zonder » domicilie bij aankomst (31%) betreft 12 vrouwen.

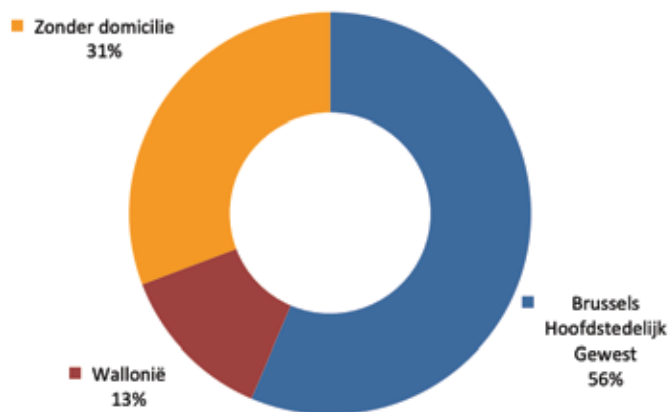
In 2 gevallen is dit gelinkt aan het ontbreken van een verblijfsstatuut.

1 vrouw had geen domicilie adres bij het verlaten van de gevangenis.

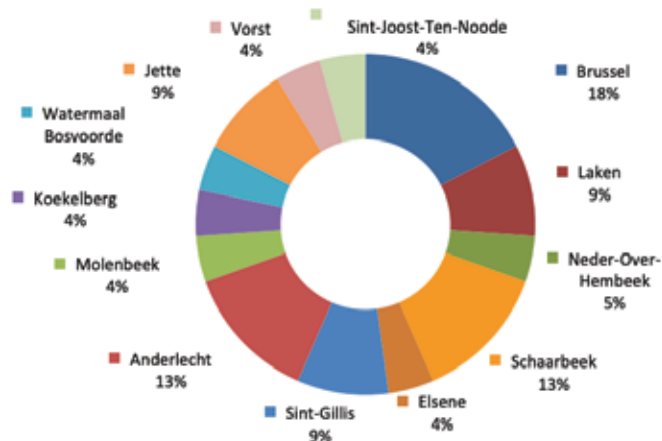
4 vrouwen kwamen uit het buitenland en hadden de Belgische nationaliteit waardoor ze zich konden regulariseren (met een referentieadres) in afwachting van het vinden van een woning.

Bij 5 andere vrouwen lag een ambtelijke schrapping aan de basis.

Voor het eerst in 20 jaar had geen enkele bewoonster haar domicilie in Vlaanderen. Twee bewoners « zonder domicilie » kwamen uit Vlaanderen maar waren ambtelijk geschrapt voor hun aankomst in TALITA.

56% van de bewoners zijn gedomicilieerd in één van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; hieronder een overzicht per gemeente :

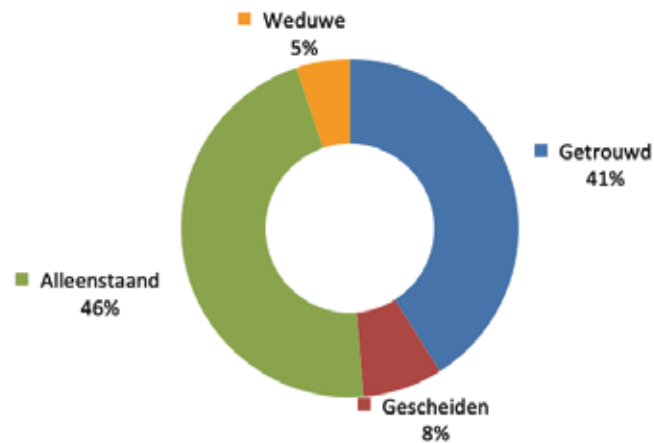

BURGERLIJKE STAAT

Deze cijfers houden rekening met de officiële burgerlijke staat bij aankomst en niet met de feitelijke leefsituatie. Een vrouw kan bijvoorbeeld nog gehuwd zijn, maar feitelijk gescheiden of alleenstaand zijn, of samenwonen met een andere partner.

Bij 45% van de gehuwde vrouwen werd binnen de begeleiding, ondermeer gewerkt rond de scheidingsprocedure.

In alle situaties waar sprake is van (tijdelijke of definitieve) scheiding werd ook veel aandacht besteed aan de kinderen

SCHOLINGSGRAAD (HOOGST BEHAALD DIPLOMA)

In 2019, was de grootste groep (32,5%) zij die een diploma lager secundair onderwijs hadden gehaald.

22,5% had een diploma hoger secundair onderwijs behaald waaronder 17,5% in het algemeen secundair onderwijs.

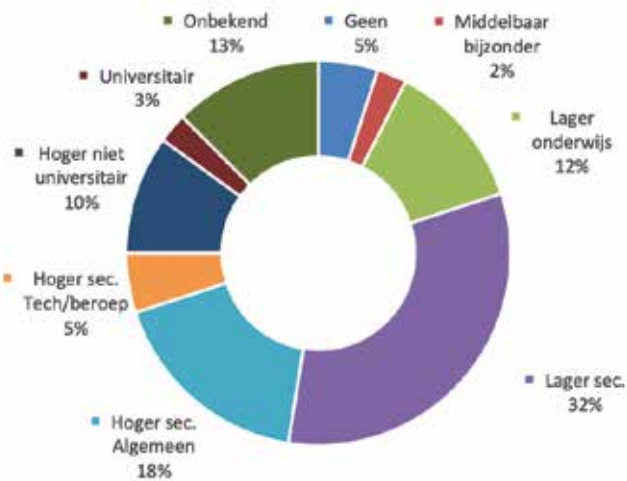
12,5% volgde hoger onderwijs waaronder 2,5% universitaire studies.

2,5% zaten in het bijzonder onderwijs.

12,5% had enkel lager onderwijs gevolgd.

Van 12,5% van de vrouwen is hun scholingsgraad onbekend ; dit kan zijn omdat ze niet lang genoeg in TALITA verbleven of omdat zij in het buitenland geschoold waren (en er geen homologatie was met Belgisch diploma).

5% van de vrouwen heeft geen enkele opleiding gehad.

INKOMEN VOOR EN NA VERBLIJF IN TALITA

In 2019 had 11% van de opgevangen vrouwen geen enkel inkomen op het moment dat ze in TALITA opgevangen werden. Bij het verlaten van het onthaalthehuis beschikten al deze vrouwen over eigen inkomsten met uitzondering van 1 vrouw die geen geldige verblijfspapieren had.

50% van de vrouwen beschikte reeds over een leefloon bij het begin van haar verblijf. 1 van deze vrouwen vond tijdens haar verblijf werk.

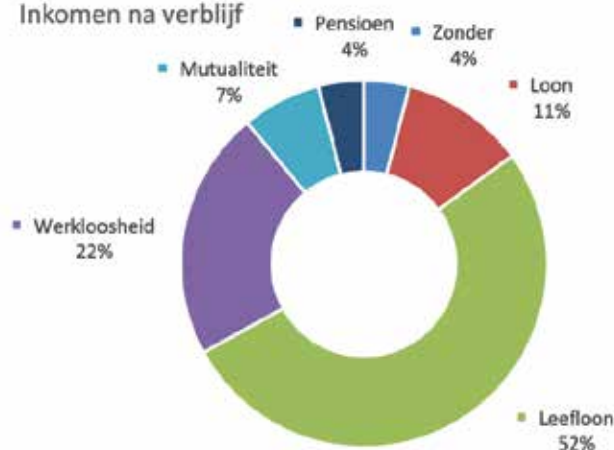
8% van de vrouwen werkten bij aankomst in het opvanghuis.

4% van de bewoonsters kreeg een uitkering via de mutualiteit 4% een pensioenuitkering en 23% een werkloosheidsuitkering.

Inkomen voor verblijf

Inkomen na verblijf

BETALING VAN DE OPVANGKOSTEN

Voor de betaling van de opvangkosten, is het OCMW in 68% van de gevallen (31 vrouwen) tussen gekomen via een 'requisitorium'. 28% of 13 vrouwen hadden een eigen inkomen en betaalden zelf de opvangkosten. Twee gezinnen (4%) werd en opgevangen zonder financiële tussenkomst. Gezien de schrijnende situatie van deze weduwe met kinderen is een kerkelijke instantie (Over Hoop en Huizen) gedeeltelijk tussengekomen.

Een van de doelstellingen van ons opvanghuis is het openen van rechten zodat de vrouwen later zelfstandig kunnen wonen en zich reïntegreren. Soms vangen wij vrouwen op die geen inkomsten hebben en die in eerste instantie geen vooruitzicht hebben op inkomsten. Voor deze groep voorzien wij een tijdelijke opvang, de tijd die nodig is om na te gaan of er perspectieven zijn.

Steeds meer vrouwen, die in TALITA worden opgevangen, hebben verblijfskaarten (zoals E en F-kaarten) die de eerste vijf jaar geen recht op leefloon openen en bij wie een aanvraag bij het OCMW zelfs tot de intrekking van de verblijfskaart kan leiden indien er sprake is van een 'onredelijke last' op het sociaal bijstandstelsel. In het geval van de alleenstaande vrouwen is werk vaak de enige piste.

Voor de vrouwen met kinderen zijn er andere mogelijkheden. Een kind met de Belgische nationaliteit of vreemde nationaliteit maar met een geldige verblijfsvergunning in België (via de vader) opent het recht op maatschappelijke dienstverlening via het OCMW. Voor de moeders zonder verblijfstitel, die dus zelf geen recht op OCMW-steun openen (met uitzondering van dringende medische hulpverlening), wordt de OCMW-steun aangevraagd in naam van het kind. In deze gevallen weigeren de meeste OCMW's om tussen te komen omdat de kosten ervan niet terugbetaald worden door de POD Maatschappelijke Integratie. Een beroep bij de Arbeidsrechtbank veroordeelt het OCMW in deze gevallen tot de uitbetaling van het equivalent leefloon. Op de ouder rust namelijk de wettelijke plicht om in te staan voor het onderhoud en de opvoeding van hun kind(eren). Een vonnis van de Arbeidsrechtbank garandeert ook de terugbetaling van de maatschappelijke steun van de POD MI aan het OCMW.

Het indienen en de weigering van een OCMW-aanvraag, de duur van een procedure via de Arbeidsrechtbank nemen echter veel tijd in beslag en zorgen voor heel wat onzekerheid en stress bij de vrouw. Naast de onzekerheid betreffende de financiële tussenkomst is er ook nog de onzekerheid rond het verblijfsrecht waarvoor dan een andere juridische procedure loopt die reeds eerder aan bod kwam.

OPVANGPROBLEMATIEK

De materiële problemen (15%) gaan in de meeste gevallen over het verliezen van een woning. Deze vrouwen zijn moeders met kinderen en alleenstaande vrouwen die er niet meer in slaagden hun huur te betalen, of sociaal geïsoleerde en emotioneel onstabiele personen die niet op tijd de juiste hulp vonden.

Bij de echtelijke problematiek (29%) gaat het zowel over gebroken relaties zonder geweld (12%) als met geweld (17%).

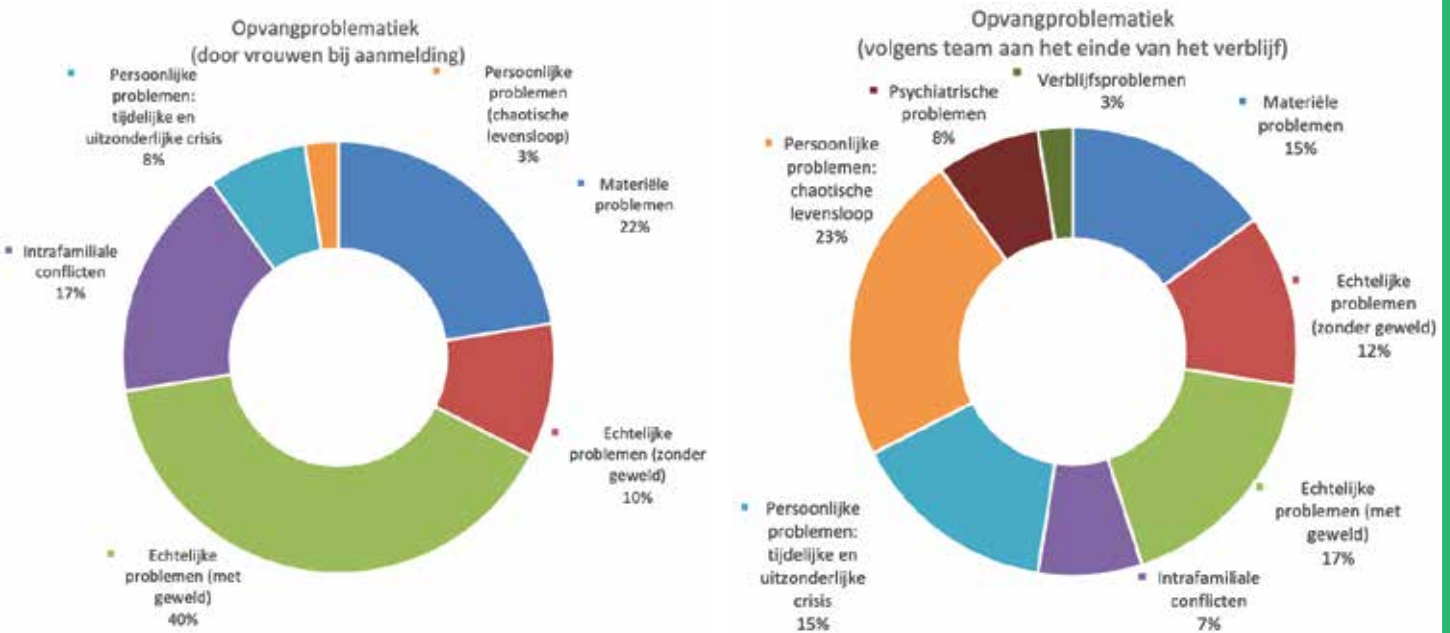
De categorie intrafamiliale conflicten (7%) gaat over conflicten met ouders/schoonouders waarmee men onder hetzelfde dak woonde.

De categorie persoonlijke problemen (38%) betreft enerzijds vrouwen (15%) die geconfronteerd werden met een tijdelijke en uitzonderlijke crisis in een «klassieke» levensloop ten gevolge van een specifieke gebeurtenis (bvb overlijden van een naaste, een verblijf in het ziekenhuis, verlies van werk, ...) . Anderzijds is er 23% die een chaotische levensloop gekend heeft of/en een kwetsbaarheid gelinkt aan een labiele psychische toestand (zonder psychiatrische opvolging of diagnose).

De categorie mentale problemen betrof (in vorige jaren want geen in 2019) bv. mensen met een mentale handicap die gedurende een lange periode alleen woonden maar die ten gevolge van nieuwe omstandigheden, geconfronteerd werden met hun beperktheden.

De psychiatrische problemen (8%) betreffen vrouwen met psychiatrische diagnoses of vrouwen met verslavingsproblematieken (alcohol, drugs of medicatie of verschillende substanties tegelijkertijd).

De problemen met de verblijfsvergunning (3%) gaat over de vrouwen zonder verblijfsvergunning

Het is niet altijd evident om de hoofdproblematiek te onderscheiden gezien de opgevangen vrouwen zich vaak in zeer complexe situaties bevinden. Bijvoorbeeld: een bewoonster wordt opgevangen worden naar aanleiding van echtelijke problemen. Zij heeft echter een onzeker verblijfsstatuut en verliest als gevolg van de scheiding haar verblijfsrecht helemaal. In een andere situatie kan de opgevangen vrouw een intrafamiliaal conflict aangeven als reden dat zij geen woonst meer heeft; dit conflict kan echter het gevolg zijn van de mentale handicap of psychiatrische problematiek van de opgevangen bewoonster die het verder samenleven met de familieleden onmogelijk maakte.

Het is dus interessant om de hoofdproblematiek zoals door de vrouwen gesteld bij aanmelding te vergelijken met de hoofdproblematiek zoals omschreven door de sociale werkers van TALITA aan het einde van het verblijf van de vrouw.

Gezien de multiproblematische situaties, heeft het sociale team de mogelijkheid uitgewerkt om in binoom te werken. Het werken in duo maakt het mogelijk voor de bewoonster om de begeleiding op te splitten (bijvoorbeeld de begeleiding op het vlak van het in orde brengen van de socio-administratie te scheiden van het werk betreffende een psychiatrische problematiek). Dikwijls vermindert dit spanningen in de begeleiding. Bovendien kan dit de werkdruk verminderen voor de referentie persoon.

Deze manier van werken zorgt er ook voor dat de sociaal werkers zich gemakkelijker kunnen specialiseren in bepaalde domeinen (vreemdelingenrecht, financieel beheer, geestelijke gezondheidszorg,...) en het werk op die manier beter verdeeld wordt.

Een toegevoegde waarde op het vlak van interne uitwisselingen tussen de sociale werkers zijn de maandelijkse supervisies met een externe therapeut ; dit geeft de mogelijkheid om situaties globaal te analyseren om nadien een begeleidingsplan uit te werken waarin het hele team zijn inbreng kan hebben en de afgesproken werkmethodes kan toepassen.

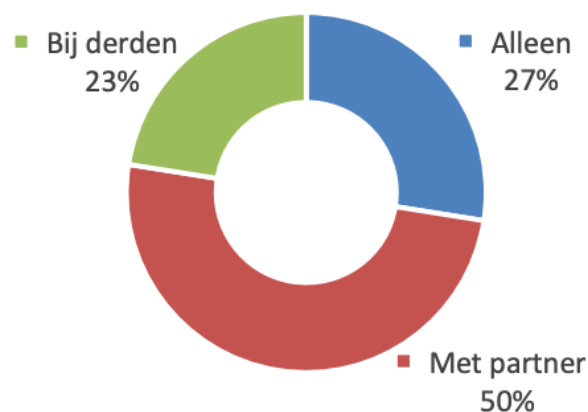
LEEFSITUATIE VOOR DE HULPVRAAG

Deze statistieken geven de verschillende situaties weer waarin de opgevangen vrouwen zich bevonden voor ze hulp vroegen binnen de thuislozensector. Indien ze vóór TALITA in een ander opvangcentrum of in crisisopvang verbleven, gaat het om de situatie waarin ze zich bevonden vóór hun verblijf in dat centrum.

In 2019, woonde de helft van de vrouwen (50%) voor hun hulpvraag samen met hun partner.

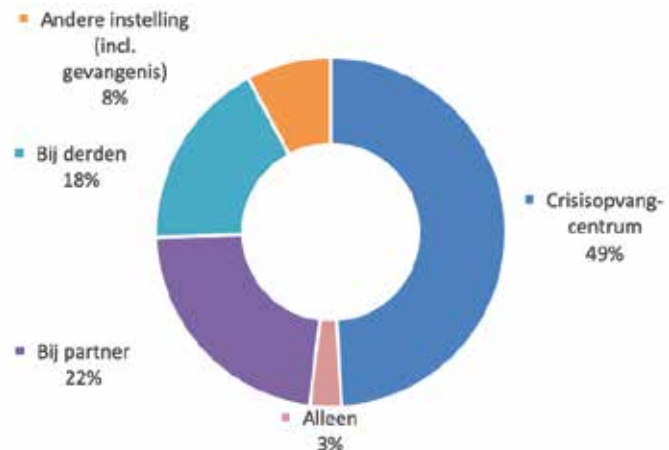
27% (11 vrouwen) woonde alleen. 8 van deze 11 vrouwen woonde samen met hun kind(eren).

Van de bewoners die «samen met derden» woonden (23%) voor hun hulpvraag woonden 5 personen bij hun familie en 4 bij vrienden.

VERBLIJFPLAATS (OP DE VOORAVOND VAN EEN OPNAME IN TALITA)

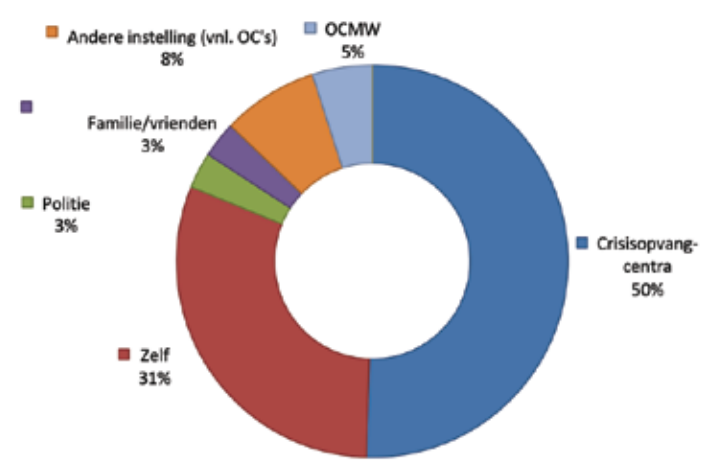
De crisisopvangcentra zijn de belangrijkste doorverwijzingsinstanties alsook de belangrijkste verblijfplaats van de vrouwen op de vooravond van hun verblijf in TALITA .

DOORVERWIJZENDE INSTANTIE

In 2019 werd de helft van de opgevangen vrouwen naar TALITA doorverwezen door een crisisopvangcentrum (zoals Ariane, l'Îlot, Samu Social). Zij verbleven daar ook voor zij in TALITA aankwamen.

De vrouwen die zelf hun aanvraag (telefonisch) deden verbleven, voor hun opname in TALITA, alleen (3), bij hun partner (8) of bij derden (1).

ANDERE OPVANGHUIZEN IN HET VERLEDEN

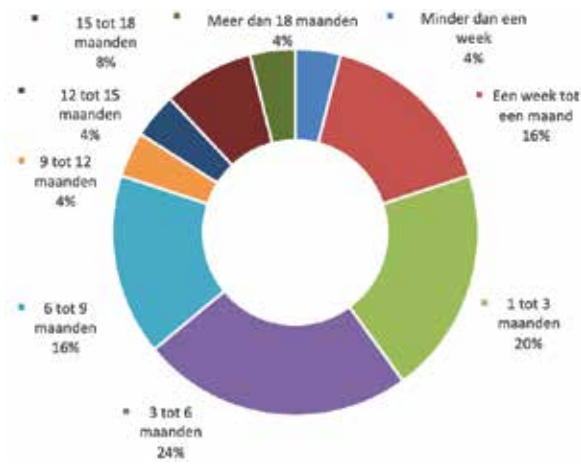
In 2019 verbleven 62% van de bewoners nooit eerder in een opvanghuis of in een crisisopvangcentrum.

38% (15 vrouwen) heeft meerdere (niet aansluitende) opnames in verschillende opvanghuizen gehad. 5 van hen verbleven een tweede maal in TALITA. Een vrouw was 20 jaar geleden opgevangen samen met haar moeder. Een andere vrouw werd twee keer dit jaar opgevangen, met 2 maanden ertussen, na een mislukte terugkeer naar haar partner.

Ex-bewoners die zich in een noodtoestand bevinden worden opnieuw opgevangen om de eerder opgestarte begeleiding verder te zetten.

VERBLIJFSDUUR

Deze tabel geeft de totale verblijfsduur van de bewoners in TALITA weer (verblijf in de gemeenschappelijke opvang die voor sommigen gevolgd wordt door een verblijf in de gedifferentieerde opvang). 14 volwassen vrouwen die voor 31/12/2019 werden opgevangen en nog op 01/01/2020 in TALITA verblijven, worden niet opgenomen in deze statistieken.

44% van de opgevangen vrouwen/families verblijven tussen 1 en 6 maanden in ons opvanghuis. 20% van de opgevangen vrouwen tussen 9 maanden en een jaar.

De kortste verblijven (van één week tot een maand) betreffen een doorverwijzing naar een ander opvanghuis (1), een heel snel vertrek naar een eigen woning in de privé (1), de moeilijkheid om haar plaats te vinden in ons opvanghuis na een lange periode van omzwervingen (1), een opname van een ex-bewoner in het kader van een tijdelijk probleem in haar woning (1) of een terugkeer naar de oorspronkelijke situatie (1).

De zeer lange verblijven (12 maanden of langer) betreffen voornamelijk (2) vrouwen/families die ook een verblijf met begeleiding in onze transitwoningen hebben genoten. In de andere gevallen was de aard van de problematiek de reden van een langer verblijf : geen verblijfsvergunning (1) en een geestelijke gezondheidsproblematiek (1).

De voornaamste oorzaak van de stijging van de verblijfsduur is de moeilijkheid om een degelijke woonst te vinden aan een betaalbare prijs. Binnen de zoektocht naar een woning mag het aspect van discriminatie (inkomsten, origine, geloof, kinderen, enz.) niet vergeten worden. Ook de complexiteit van de situaties (multiproblematieken) draagt bij aan het langer worden van het verblijf. Een groot aantal bewoonsters komt in TALITA toe in een zeer kwetsbare situatie zowel op sociaal, administratief, financieel als relationeel gebied. Ze hebben veel begeleiding en ondersteuning op verschillende levensdomeinen nodig tijdens hun verblijf in TALITA, maar ook dikwijls na het verblijf.

We komen tot de algemene vaststelling dat echtelijke en familiale conflicten leiden tot een langere verblijfsduur wegens het trauma dat het jarenlange geweld met zich meebrengt maar ook door het feit dat men afhankelijk was van een partner of familielid en nu voor het eerst alles zelf moet doen. Het effect op het welzijn van de kinderen, ten gevolge van de conflicten in het gezin, maar ook de impact van het moeten verlaten van de gezinswoning, zijn niet te onderschatten.

Bij sommigen is het de precare verblijfsituatie en de daaraan gelinkte juridische problemen die de kans op een geschikte woning doen afnemen.

Persoonlijke, psychiatrische of mentale problemen zijn eveneens factoren die de zoektocht naar een geschikte woning bemoeilijken en het verblijf in het opvanghuis verlengen.

VORMING

16 van de 40 opgenomen vrouwen (40%) zijn deze tijdens hun verblijf met een vorming gestart: 6 zijn een beroepsopleiding begonnen, 1 heeft haar middelbare school verdergezet en de overige vrouwen (9) zijn taalopleidingen of oriëntatie opleidingen begonnen.

Het voorbereiden op vormen of op werk gebeurt in stappen. Bij sommigen moet er eerst aan hun zelfvertrouwen gewerkt worden omwille van de crisissituatie en/ of de jarenlange ontanking en instabiliteit. Sociale contacten opnieuw aankunnen of gewoon "z'n kop leeg maken" door een ontspannende activiteit zijn soms de eerste stappen. Onze samenwerking met het dagcentrum Hobo ligt volledig in die lijn.

De bewoonsters van TALITA kunnen rechtstreeks doorverwezen worden naar de dienst opleiding/werk van dit dagcentrum. Indien nodig, kunnen we ook eerst een deelname voorstellen aan één van hun activiteiten (sport, cultuur, creatieve activiteiten, familie uitstappen,...) om dan in een latere fase de stap te zetten naar een trajectbegeleiding gericht op opleiding en werk.

In 2019 werden er 9 bewoonsters doorverwezen en ontvangen door Hobo. Zij vertegenwoordigen 34 deelnames aan activiteiten van Hobo in 2019.

6 zijn sinds 2019 begeleid op het vlak van opleiding en werk in het kader van de partnership van Hobo met Actiris.

Zij vervoegen de 56 andere vrouwen die in de laatste jaren al naar Hobo waren doorverwezen vanuit TALITA en daar nog steeds begeleid worden.

Allemaal samen zijn zij goed voor 121 deelnames in de loop van 2019.

BESTEMMING NA HET VERBLIJF IN TALITA

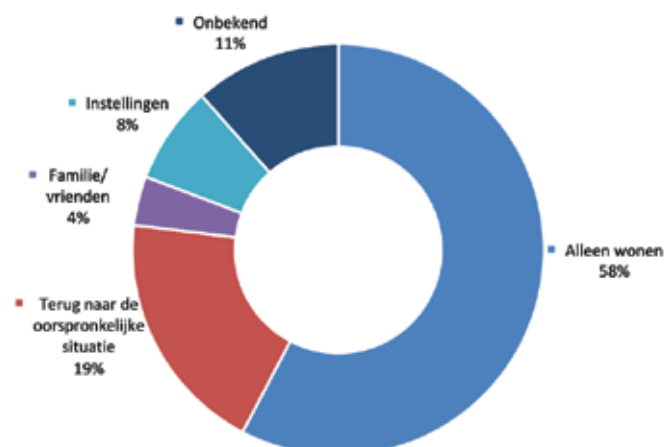
Bijna twee derden (58%) van de opgevangen vrouwen gaat alleen wonen. Acht onder hen vonden een woning via een sociaal verhuurkantoor (7). Eén vrouw kreeg een sociale woning.

19% keert terug naar de oorspronkelijke situatie. Dat betekent dat ze bvb terugkeren naar hun partner/ouders met wie ze in conflict lagen. Soms keren ze terug naar een preciaire woning of naar hun zwervend bestaan. Ook het gebrek aan perspectief op een verblijfsvergunning kan als gevolg hebben dat ze naar hun oorspronkelijke situatie moeten terugkeren.

Binnen de begeleiding van echtelijke problematieken met geweld wordt er aandacht besteed aan de mogelijkheid van een eventuele terugkeer. Er wordt enerzijds aandacht besteed aan de verschillende dimensies binnen de relatie (affectief, economisch, sociaal, cultureel en eventueel het hebben van kinderen samen) die een impact kunnen hebben in de beslissing voor een al dan niet terugkeren. Anderzijds wordt 'de cyclus van geweld' met de bewoonster besproken.

Indien de vrouw een wenst terug te keren of wanneer het sociale team een vermoeden heeft dat dit tot de mogelijkheden behoort, wordt gewerkt rond een 'terugkeer scenario' waarbij de focus ligt op preventie bij terugkerend geweld. Binnen dit 'terugkeer scenario' wordt zowel aandacht besteed aan praktische aspecten (zoals wat meenemen bij het verlaten van het huis na geweld en waar kan ik naartoe) als aan het belang van klacht neer te leggen en hoe dit te doen (politie en medisch). Na hun vertrek probeert TALITA in contact te blijven met de bewoonster. Bij de vrouwen, slachtoffer van partnergeweld wordt vaak doorverwezen naar het Centre de Prévention de Violences Conjugales et Familiales voor psychologische ondersteuning.

8% werd doorverwezen naar een andere instelling van de thuislozensector.

Afgelopen jaar gebeurden onze aanvragen aan het Brugal Fonds (onderdeel van het Gewestelijke Woningfonds) voor een groot aantal bewoners automatisch. Dit Fonds werd specifiek voor het publiek van de thuislozensector opgericht; het bedrag dat nodig is voor een huurwaarborg wordt op een geblokkeerde rekening op naam van de eigenaar en de huurder gestort, zonder dat de eigenaar op de hoogte is dat het een lening betreft. De huurder betaalt maandelijks een bedrag tussen 5 en 30 euro terug (of indien het een tijdelijk huurcontract betreft wordt de huurwaarborg gedeeld door het aantal maanden van het contract.) Vele van onze bewoners hebben beroep kunnen doen op dit fonds. De duur van de procedure is kort en voornamelijk het feit dat het een anonieme operatie betreft maakt dat het de toegang tot de woningmarkt voor velen onder hen vergemakkelijkt heeft.

gegevens over de opgevangen kinderen

Bij de opgevangen vrouwen, waren er 29 moeders waarvan 18 opgevangen met hun kinderen.

De 11 andere moeders werden alleen opgevangen omdat hun kinderen meerderjarig zijn en zelfstandig leven (4 moeders) of omdat de minderjarige kinderen geplaatst waren in een instelling of bij hun vaders verbleven. De 3 moeders waarvan de kinderen geplaatst waren in een instelling met een begeleiding door Bijzondere Jeugdzorg hadden allen bezoekrecht. Bij de vierde mama werd een samenwerking opgestart tussen de moeder, Bijzondere Jeugdzorg en TALITA.

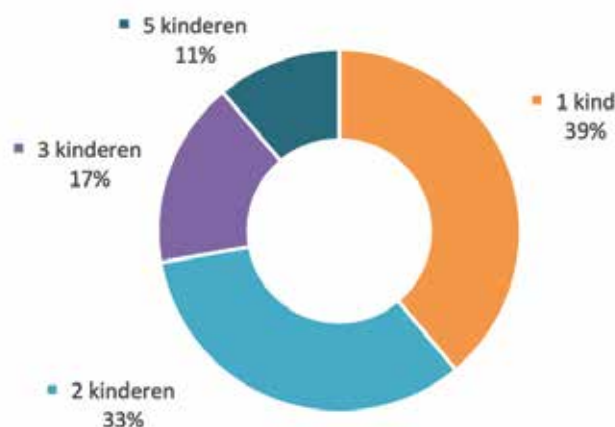
In het geval van het verblijven van de kinderen bij de papa's hadden 2 mama's geen bezoekrecht. De papa's weigerden het bezoek van de mama's aan hun kinderen. In 2019, boven op de opgevangen kinderen, kwamen 3 minderjarigen op bezoek in het opvanghuis bij hun moeder. Deze kinderen waren oftewel geplaatst oftewel had de papa het verblijfsrecht.

Betreffende de begeleiding ten aanzien van het verblijfsrecht en de afspraken tussen beide ouders, hebben 7 vrouwen een minnelijke schikking gevonden met de papa van hun kinderen (betreft 10 kinderen). 2 ouders zijn voor de Familierechtbank gegaan om een rechterlijke beslissing te bekomen (betreft 2 kinderen). 2 ouders hebben samen gewerkt met TALITA om tot een afspraak te komen en nadien hebben ze deze afspraken voor het gerecht laten vastleggen (betreft 4 kinderen).

TALITA heeft ook met 3 andere ouders samengewerkt maar zonder resultaat op vlak van afspraken (betreft 7 kinderen).

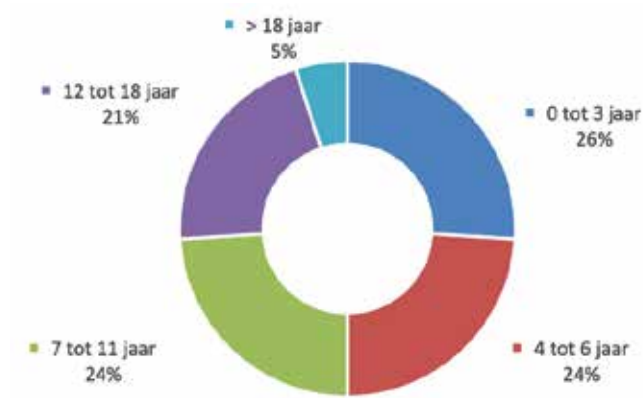
SAMENSTELLING VAN DE OPGEVANGEN GEZINNEN

De cijfers zijn bepaald door de beschikbare bedden in elke kamer in TALITA. Wij bieden 1 kamer aan voor grote gezinnen (mama + maximum 6 kinderen), 5 tot 6 kamers voor gezinnen met 1 of 2 kinderen en 4 tot 5 kamers voor alleenstaande vrouwen.

LEEFTIJD VAN DE KINDEREN

GESLACHT VAN DE OPGEVANGEN KINDEREN

Copyright photos - Jan Vanbostraeten

ouder-kind project

De ondersteuning aangeboden aan ouder(s) wordt gekenmerkt door samenwerking. Het erkennen en valoriseren van het potentieel aanwezig in de ouder is van essentieel belang om terug greep te krijgen op het eigen leven.

De aangeboden opvoedingsondersteuning kan zich vertalen in heel concrete rituelen in het dagelijkse gezinsleven zoals het wijzen op het belang van een ontbijt, het bewust maken van de positieve invloed van spelen op de persoonlijke ontwikkeling en relationele competenties van het kind, het recht van het kind op een zinvolle vrijetijdsbesteding.

Het onthaal van het kind definieert zich in tijd en ruimte: tijd en ruimte waar geluisterd wordt naar het kind, waar communicatie en uitwisseling met het sociale team en het gezin plaatsvindt of simpelweg een plaats om tot rust te komen.

Ons werk evolueert constant naargelang het profiel van de families en de dagelijkse problemen die zich aanbieden. Over de jaren heen stimuleren ze ons om onze aanpak te versterken en te ontwikkelen: het individueel gesprek, de permanentie op woensdagnamiddag, de vergadering met de kinderen en de vergaderingen met de mama's, de pedagogische en de ontspannende uitstappen dragen hiertoe bij.

We hebben aandacht voor de specifieke situatie van elk kind, rekening houdend met de familiale context en factoren die het welzijn van het kind afremmen zoals een (v)echtscheiding, overmatige schuldenlast, algemene instabiliteit, institutionalisering, parentificatie van jonge kinderen en/of adolescenten, toeschouwer en/of slachtoffer zijn van familiaal geweld. Betreffende de laatst vermelde problematiek, is het belangrijk beide te mobiliseren om angsten en vragen van het kind te kunnen plaatsen. Daarom proberen we ook altijd de vader te betrekken. Dit gebeurt in stappen gezien de soms aanwezige conflictueuze relatie tussen beide ouders.

KINDEREN GECONFRONTEERD MET DE SCHEIDING VAN HUN OUDERS

De aankomst in het opvanghuis is een grote aanpassing voor kinderen. Indien er ook nog een scheiding aan de reden van opname verbonden is, dan is het verlies van referentiepunten nog veel groter. Deze context maakt dat wij op proactieve wijze onze aanpak vormgeven en zo rekening houden met de noden en het belang van het kind. Het is onze doelstelling om het kind te ondersteunen zodat het zich kan aanpassen aan zijn nieuwe omgeving en om de band met beide ouders te behouden.

Het verblijf van een kind in ons opvanghuis wordt geregeld volgens een specifieke procedure. Wanneer een familie aankomt in TALITA worden de kinderen benaderd als volwaardig individu met specifieke behoeften en vragen.

De familie-referentiepersoon doet, enkel met de kinderen, een rondleiding van het opvanghuis om op deze manier de kinderen kennis te laten maken met hun nieuwe leefomgeving.

Maandelijks wordt er een kindervergadering georganiseerd. Wij beluisteren hier hoe de kinderen hun verblijf in het opvanghuis ervaren en er wordt gepeild naar hun verwachtingen en angsten. Anderzijds worden er thema's zoals bvb scheiding, de afwezigheid van de papa, het uiten van gevoelens, het vertrek uit het opvanghuis... aangesneden.

Mits akkoord van de moeder wordt een individueel onderhoud met het kind voorzien indien het team en/of de mama hiervoor de noodzaak aanvoelt.

Het kind moet het hoofd bieden aan een dubbele ontankering; de scheiding van zijn ouders alsook van zijn leefomgeving. De rol van het team is om de ouders bewust te maken van deze veranderingen en van de impact die deze hebben op het welzijn en de ontwikkeling van het kind. De ouders zitten soms zo erg vast in hun verdriet als gevolg van de scheiding dat zij zich (nog) niet kunnen inbeelden hoe hun kinderen dit beleven.

Onze hulpverlening is erop gericht om de families (inclusief de papa's) te ondersteunen om stand te houden in deze moeilijke periode waarin ze zich bevinden en om de nieuwe situatie te aanvaarden met respect voor het ritme van éénieder.

In eerste instantie ontvangen we de moeder voor een individueel onderhoud zodat zij beluisterd kan worden en proberen we de situatie te ontwarren en te begrijpen. Nadien kunnen we samen prioriteiten en gewenste ondersteunende tussenkomsten bepalen. Wij belichten de noden van de kinderen en hun recht om contact te hebben met beide ouders. Wij bekijken met de mama haar mogelijkheden om een onderscheid te kunnen maken tussen de rol van de partner en die van de vader. Deze manier van denken wordt ook besproken met alle mama's tijdens de moedervergaderingen die 5 keer per jaar doorgaan. Tijdens deze vergaderingen komen ook andere zaken aan bod zoals de weerslag van de scheiding op de kinderen, hoe er met hen over te praten en hoe als ouder te waken over het welzijn van hun kinderen.

In tweede instantie is het onze bedoeling om op korte termijn telefonisch contact op te nemen met de papa en, indien nodig, hem uit te nodigen voor een gesprek zodat we hem ons opvanghuis en ons pedagogisch project met betrekking tot de families kunnen voorstellen. Wij verdedigen deze aanpak gezien onze ervaringen bewezen hebben dat dit een positief effect heeft op het kind zowel op vlak van zijn emotionele evenwicht als op vlak van zijn ontwikkeling. Dit heeft dan weer een positief effect op het kalmeren van sommige spanningen tussen de ouders.

In gevallen van echtelijk geweld, zal onze tussenkomst zich beperken tot een telefonisch contact met de vader. Nadien kan er een onderhoud volgen in een neutrale ontmoetingsruimte buiten de muren van TALITA.

Tegelijkertijd informeren wij de mama omtrent de noodzaak om na te denken over de vaderlijke bezoeken en vooral deze te formaliseren om de band tussen kind en vader te handhaven. In dit verband worden de mama's aangeraden om de politie op de hoogte te stellen van de opname van de kinderen in TALITA en nadien zo snel mogelijk een verzoek voor dringende en voorlopige maatregelen in te dienen bij de Familierechtbank. In TALITA worden kinderen die getuigen en/of slachtoffer waren van intrafamiliaal geweld individueel gezien voor een gesprek. Gedurende deze onderhouds wordt hun « krachten kaart » ontwikkeld: personen op wie het kind kan rekenen in geval van problemen. Indien de mama beslist om terug te keren naar de echtelijke woning, bekijken we samen met het kind welke beschermingsstrategieën het kan toepassen : wat is het telefoonnummer van de politie, waar kan ik me verstoppen, wie kan naar mij luisteren?

ACTIVITEITEN

09/01/2019	Kindervergadering
04/02/2019	Gespreksgroep voor moeders
13/03/2019	Kindervergadering
18/03/2019	Gespreksgroep voor moeders
	Gezonde voeding
20/03/2019	Voorstelling Les Jardins de Maud (acrobaten en circustechnieken)
15/05/2019	Bezoek aan ludothek « Speculoos »
03/06/2019	Gespreksgroep voor moeders Effect van spelen op ontwikkeling van het kind
12/06/2019	Kindervergadering Een aangepaste onthaalbrochure voor TALITA
29/07/2019	Gespreksgroep voor moeders
11/09/2019	Kindervergadering
05/10/2019	20 jaar van Les Jardins de Maud
16+23/10/2019	Tekenactiviteit – Dromen
13/11/2019	Kindervergadering
18/11/2019	Gespreksgroep voor moeders

Copyright photos - Jan Vanbostraeten

gespreksgroepen

Een vrouw, alleen of vergezeld van haar kinderen komt aan in TALITA. Opeens maakt ze deel uit van een gemeenschap van vrouwen en kinderen. Het is het begin van een ervaring met veel emoties en vragen over het heden en de toekomst.

Het « Espace Parole » (Gespreksgroep) van TALITA is een gelegenheid om emoties, ideeën, weetjes en vragen in groepsverband uit te wisselen. De verschillende levensdomeinen kunnen aan bod komen: gezondheid, financiën, relaties, huisvesting, emotioneel welbevinden, ...

Deze samenkomst kan verschillende vormen aannemen, afhankelijk van de invulling en de beleving van de aanwezigen. Het definiëren zou beperkend werken en aan creativiteit zijn nu eenmaal geen grenzen. Desondanks zullen we in enkele woorden het project voorstellen, dat in 2004 in TALITA van start ging.

Echange : (uitwisseling) Het doel van de bijeenkomst is uitwisselen van een mening, een gevoel, een vraag en of informatie over een thema gekozen door de groep vrouwen en/of de sociaal werkers van TALITA. Bij deze uitwisseling wordt belang gehecht aan het kunnen delen van eigen ervaringen en te luisteren naar wat anderen met de groep delen.

Soirée : (avond) Één keer per maand, na de maaltijd, na de afwas, als de kinderen naar bed zijn, vindt het moment van ontmoeting plaats in de woonkamer. Gezellig, met kaarslicht en met lekkere chocolade, bespreken de bewoners van TALITA hun ervaringen ten aanzien van het thema.

Participation : (deelname) Elke bewoner wordt uitgenodigd om deel te nemen aan deze avond waar ook de sociaal werkers (en soms externen) aanwezig zijn voor een uitwisseling rond een bepaald thema.

Action : (actie) Iedereen is meester over zijn eigen beslissingen. Een gesprek kan leiden tot actie, actie kan leiden tot een gesprek. Nadenken over dit gesprek kan onze toekomst, onze keuzes op een positieve manier beïnvloeden. Ideeën, informatie en het delen van gevoelens kunnen ons voorbereiden op actie en ons wapenen met de nodige tools. Het delen van ideeën stimuleert de ontwikkeling van gedachten. Mensen zijn de architecten van hun leven!

Communication : (communicatie) Iedere persoon kent zijn eigen levensweg. Iedereen vervult rollen in de samenleving. Iedereen heeft hierop zijn eigen kijk. Waarom dan deze waarnemingen, bevindingen niet onder woorden brengen? Zoektocht naar huisvesting, gezonde voeding, geweldloze communicatie, leven in een opvanghuis, emoties, welzijn, het leven na het opvanghuis, zelfverdediging, ... Dit zijn enkele voorbeelden van thema's die aan bod zijn gekomen samen met externe partners.

Espace : (ruimte) Een ruimte, een specifieke ruimte, een gemeenschappelijke ruimte, een gezellige ruimte, waar het woord vrij, spontaan en uniek is. De gespreksgroep is een moment van overleg tussen de sociaal werkers en de vrouwen die in TALITA verblijven. De vrouwen delen hun gevoelens, vaststellingen en ervaringen over hun verblijf. Enerzijds zijn de sociaal werkers een luisterend oor ten aanzien van de manier waarop het groepsleven wordt ervaren. Anderzijds staan de vrouwen open voor de informatie gegeven door de sociaal werkers. Het dagelijks leven in TALITA wordt besproken zodat iedereen gerespecteerd wordt in zijn rol.

Parole : (woord) Het woord nemen is niet altijd en niet voor iedereen even eenvoudig. Deze gespreksgroepen trachten de vrouwen aan te moedigen om het woord te nemen met respect voor hun ritme en hun mening. Het is een manier om bewust om te gaan met vrije meningsuiting en met stiltes.

Animation : (animatie) Een sociaal werker leidt de bijéénkomst en geeft aan iedereen de mogelijkheid om zich te uiten en om zijn mening te delen. Hij neemt deel aan het debat en bewaakt een respectvolle en gezellige sfeer.

Rompre la routine : (routine doorbreken) Loskomen van de routine van de verschillende socio-administratieve stappen. Tot rust komen, de tijd nemen samen een avond door te brengen bieden de mogelijkheid ideeën te horen en te delen. Zich simpelweg erkent en begrepen voelen. Weten dat het een avond is van en voor vrouwen.

Ouverture : (openheid) De gespreksgroep is een moment van openheid tegenover zichzelf, de groep en de samenleving. Vandaar dat aan volgende punten belang wordt gehecht: - Ieders mening respecteren, - Niemand onderbreken, - Spreken vanuit de ik-persoon, in plaats van de jij-vorm, - Alles wat in groep besproken wordt, blijft in de groep.

Langage : (taal) Verschillende communicatiemiddelen worden gehanteerd, waaronder: - Verbale taal, - Lichaamstaal, - Geschreven taal, - Afbeeldingen en - Voorwerpen. Uiteindelijk vindt de mens altijd een manier om te communiceren en in interactie te treden met anderen.

Entraide : (solidariteit) Solidariteit is ruimschoots aanwezig in TALITA. Het leven in een gemeenschap is niet altijd eenvoudig, maar het systeem van solidariteit erkent ieder in zijn vaardigheden, kwaliteiten en krachten. Tijdens de gespreksgroepen worden de kwaliteiten en sterke punten benadrukt en worden hindernissen en beperkingen besproken.

- 26/02/2019 en 25/06/ 2019 Gespreksgroep “Denk eens na en beeld je jezelf na je verblijf in » in samenwerking met Aprèstoe (dienst begeleiding aan huis)
- 22/05/2019 Gespreksgroep met Hobo/Ara « De verkiezingen komen eraan... » in samenwerking met opvanghuis Open Deur
- 17/09/2019 Gespreksgroep « De partij van het dromen van een woning » met de deelname van wijkhuis Bonnevie
- 29/10/2019 Gespreksgroep « Geweldloze communicatie » in samenwerking met vzw BRAVVO en Aprèstoe (dienst begeleiding aan huis)
- 10/12/2019 Gespreksgroep « Gezondheid bij het begin van de winter »

gezondheidsproject

Gezondheid en thuisloosheid staan in voortdurende wisselwerking met elkaar. Niet zelden stellen vrouwen hun gezondheidszorgen uit wegens drempels tot gezondheidszorg- en welzijnsvoorzieningen. Belangrijke drempels zijn psychosociale factoren, financiële moeilijkheden en een gebrek aan adequate informatie op maat. Door de acute problematiek waarmee vrouwen geconfronteerd worden, is aandacht voor gezondheid vaak geen prioriteit, waardoor zorgen uitgesteld worden. Een niet te verwaarlozen aantal vrouwen heeft geen vaste huisarts en het aantal dat onmiddellijk de dienst spoedgevallen raadpleegt is opmerkelijk. Zo komen vrouwen soms in erg tegenstrijdige situaties terecht. Het ontbreken van toegang tot directe middelen of informatie voor de raadpleging van een huisarts, leidt op die manier tot een meerkost. Deze meerkost leidt op zijn beurt tot nieuwe schulden en zo komen ze snel in een vicieuze cirkel terecht.

Welke antwoorden proberen we binnen TALITA te bieden?

Met de aanwezigheid van een sociaal verpleegkundige wensen we het gezondheidsaspect dat altijd al impliciet doorheen de werking verweven was, meer en ook expliciet een plaats te geven.

Samen met veel andere aspecten maakt de gezondheid deel uit van elke persoon en wordt ze beïnvloed door andere persoonskenmerken zoals: huisvesting, scholing, arbeid, opvoeding, ontspanning en sociale relaties. Er is ook een voortdurende wisselwerking met familiale, sociale, maatschappelijke, culturele en religieuze factoren. Gezondheid oefent dus een continue invloed uit en wordt op zijn beurt ook voortdurend beïnvloed. Bij vrouwen en kinderen die in ons opvanghuis verblijven, zien we deze wisselwerking zeer concreet. Hoofdpijn, spijsverteringsproblemen, slaapstoornissen, angst en depressieve klachten zijn slechts een aantal van de veel voorkomende gezondheidsproblemen waarmee ze te kampen hebben. Wij proberen ruimte te creëren om deze zaken bespreekbaar te maken en in samenhang te zien met verscheidene andere factoren, die belemmerend of stimulerend kunnen zijn.

Bij de aankomst van een vrouw (al dan niet vergezeld van kinderen), volgt een afspraak voor een eerste, verkennend gesprek rond gezondheid. Dit gesprek heeft als doel een openheid te creëren rond de gezondheidsthematiek.

Tijdens het gesprek proberen we zicht te krijgen op de algemene gezondheidstoestand van de vrouw en formuleren we - indien wenselijk - enige aandachtspunten.

Er worden ook afspraken gemaakt over de TBC-test en - indien gewenst – een eerste consult bij een arts. In functie van de vragen en noden van een vrouw worden verdere contactmomenten gepland, bepaalde deelaspecten verder geëxploreerd, informatie verleend, afspraken met medische hulpverleners gepland en opgevolgd, enz.

Het is dus niet de bedoeling om de medische zorgen letterlijk op ons te nemen. Het is wél de bedoeling om elke vrouw de kans te bieden in vertrouwen te spreken, haar te motiveren en afhankelijk van haar mogelijkheden en beperkingen indien nodig door te verwijzen naar een gespecialiseerde dienst op maat.

Binnen onze werking wordt zowel aandacht geschonken aan het preventieve als aan het curatieve aspect. Gezondheidsklachten zijn uiteraard belangrijk om besproken en aangepakt te worden, maar daarnaast mag het belang van preventie niet onderschat worden. Voorkomen is namelijk steeds beter dan genezen. Thema's zoals persoonlijke hygiëne, voedingsgewoonten, anticonceptie, middelengebruik, enz. zijn een aantal thema's waarvoor zeker aandacht is.

Bovenal beogen we dat dit zijn effecten zal hebben na een verblijf in TALITA. Vaak is de opvolging al concreet opgestart tijdens het verblijf in ons opvanghuis.

Een verkennend gesprek omtrent gezondheid werd met 16 vrouwen uitgevoerd. De referentiepersoon van 14 onder hen heeft voor verdere opvolging gezorgd.

Met één van de bewoonsters, die niet wou ingaan op ons aanbod, werd op een informele manier over voedingsproblemen gesproken en over het belang om transparanter om te gaan met haar medisch netwerk.

De gezondheidswerkster van TALITA heeft in het kader van de begeleiding van 4 vrouwen « in binoom » gewerkt met de referentiepersoon waarvan 3 met psychiatrische problematieken en 1 met fysische klachten.

GEESTELIJKE GEZONDHEID

Meerdere studies tonen aan dat de kans op problemen op het vlak van geestelijke gezondheid vergroot als je in een onzekere situatie zit. Er is een duidelijke link tussen geestelijke gezondheidsproblemen en armoede in de brede zin van het woord. Wij zoeken naar antwoorden voor dit psychisch lijden. Wat zijn onze mogelijkheden en wat zijn onze beperkingen?

Voor sommige psychiatrische problematieken zijn de basisregels in gemeenschappelijke ruimtes, zoals wij die hebben, moeilijk te respecteren. In zo'n situaties proberen wij flexibel te zijn en de regels aan te passen in de mate van het mogelijke. Het is niet altijd makkelijk om dit te laten accepteren door de rest van de groep maar onze kleinschaligheid is een voordeel.

Problemen van geestelijke gezondheid zijn vaak pijnlijk voor de getroffen persoon maar ook zwaar voor de sociaal werkers en voor bewoners.

De referentie-persoon zal een specifieke aanpak hebben bij personen met psychiatrische problemen. De vertrouwensband, de therapeutische alliantie is altijd belangrijk in de begeleiding maar is in deze gevallen veel fragieler niet alleen omdat de relatie sneller afbreekt, maar ook omdat ze soms zeer snel kan versterken. In beide gevallen moet de band steeds geëvalueerd worden, om niet in het ene of het andere extreem te vallen, hetgeen nefaste gevolgen zou kunnen hebben op een begeleiding die toch gericht is op het verwerven van een zekere autonomie.

Ook het vele administratieve en sociale werk vaak zorgt ervoor dat er minder tijd en ruimte is voor de begeleider om de complexe psychiatrische stoornis te begrijpen en ermee om te gaan. Nochtans zijn emotionele uitbarstingen doorgaans gelinkt aan deze psychiatrische problemen en je kunt er in de praktijk veel uit leren. Anderzijds is het vaak moeilijk om personen bewust te maken van hun situatie omdat ze als het ware geparalyseerd zijn door hun emoties. Het leek ons daarom belangrijk om met dit emotionele aspect rekening te houden en er een aparte manier van werken rond te ontwikkelen. We hebben gemerkt dat het gegeven «geestelijke gezondheid» af en toe de socio-administratieve begeleiding volledig kan « parasiteren » en overnemen.

De sociaal werker moet zichzelf vaak beschermen en het kan zwaar zijn voor één persoon om deze emotionaliteit te dragen. Anderzijds is het ook voor deze vrouwen niet evident om hun interne twijfels te delen met hun referentiepersoon. Vanuit deze constatering ontstond de behoefte om in binoom (met tweeën) te werken om de begeleiding gemakkelijker te laten verlopen. Er werd naar gestreefd om zo weinig mogelijk stil te staan bij gevoelens van hulpeloosheid en mislukking.

Dit heeft ons ertoe geleid om na te denken over een nieuwe methodiek. Van daaruit heeft zich het werken met een « binoom geestelijke gezondheid » ontwikkeld.

In ingewikkelde psychiatrische situaties, wordt deze tweede referentiepersoon een begeleider voor de bewoonster waar ook de referentiepersoon/collega kan op terugvallen. Het feit van twee personen met een verschillende opleiding op eenzelfde begeleiding te zetten, heeft al meerdere malen haar vruchten afgeworpen zowel bij de bewoonsters als bij het team. De beslissing om in binoom met een bewoonster te werken wordt in team, genomen. Het starten met een tweede gesprekspartner wordt voorgelegd aan de betrokkene. Daarna verdelen de beide sociaal werkers de verschillende aspecten van de begeleiding. Gezien het feit dat verwarring vaak een inherent onderdeel is van psychische aandoeningen, zal de verduidelijking van de rol van éénieder belangrijk zijn voor de begeleiding. Deze samenwerking zal ook voorkomen dat de sociaal werkers te fel betrokken geraken en geen of te weinig afstand meer kunnen nemen. Het is hoedanook een voordeel dat er meer aanwezigheid is, dat de bewoonster meer ondersteuning krijgt en dat er, indien nodig, zaken kunnen overgedragen worden tussen de twee medewerkers.

De creatie van het binoom «geestelijke gezondheid» is verre van perfect en de effectiviteit is niet te meten

maar kan zeker helpen om de situaties beter in de hand te houden.

De referentiepersoon die de geestelijke gezondheid in het oog houdt, neemt de tijd om stil te staan bij de psychische dimensie, maar kan ook, indien nodig, de medicatie in het oog te houden. Eén van de eerste taken van deze persoon is om opnieuw contact te nemen met de gespecialiseerde externe organisaties, die er al waren voor de opname. In sommige gevallen wordt de bewoonster door verwezen naar gespecialiseerde diensten voor geestelijke gezondheid.

Copyright photos - Jan Vanbostraeten

huisvestingsproject

DE HUISVESTINGSANIMATIES

De huisvestingsanimaties vinden één keer per maand plaats.

Deze momenten bieden een kans tot uitwisseling tussen de bewoners van TALITA van tips en het gezamenlijk nadenken over diverse thema's met betrekking tot wonen.

De thema's die besproken worden tijdens deze momenten kunnen zowel worden aangebracht door het sociaal team als door de bewoners zelf.

HET VOORBEREIDEN VAN DE ZOEKTOCHT NAAR EEN WONING

Aan het begin van een verblijf in TALITA, wordt een eerste afspraak gemaakt om de zoektocht naar een woonst voor te bereiden.

Volgende onderwerpen worden besproken:

- Naar welk type woonst is men op zoek?
- Waar zoekt men een woonst?
- Budget?

Er wordt ook samen nagedacht over het contact met huisbazen om de kans op het verkrijgen van een afspraak of het verhuren van een appartement te verhogen.

DE ZOEKTOCHT NAAR EEN WONING

De zoektocht naar een woning kan eender wanneer gebeuren: 's morgens, in de namiddag, 's avonds en tijdens het weekend. In het huis zijn twee computers aanwezig die individueel gebruikt kunnen worden om een woonst te zoeken. Ook is een telefoon beschikbaar tijdens de permanenties om huisbazen te contacteren. Vzw Hobo stelt twee keer per week hun computers, internet en telefoons ter beschikking in het kader van de zoektocht naar een woning (maar ook de zoektocht naar werk).

Daarnaast verwijzen we ook door naar OCMW's en andere huisvestingsdiensten.

Wij bekijken samen alle mogelijke risico's en valkuilen zodat éénieder zo goed mogelijk voorbereid is ten aanzien van discriminatie, een (algemene) weigering, alsook tegen oplichterij via internet, enzovoort.

HET BEZOEK VAN EEN WONING

Dit wordt samen voorbereid. Indien de bewoonster begeleid wenst te worden tijdens een bezoek aan een woning, doen wij dit met haar of doen we beroep op de vrijwilligers van vzw 'Les Amis d'Accompagner'.

INSCHRIJVING SOCIALE WONINGEN EN SOCIAAL VERHUURKANTOREN

De inschrijvingsprocedures en de werkwijze als kandidaathuurder worden uitgelegd. TALITA begeleidt ook bij de inschrijving voor een sociale woning of/en bij een sociaal verhuurkantoren; dit zowel binnen als buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

HUURWAARBORG, INSTALLATIEPREMIE EN HERHUISVESTINGSPREMIES

Alvorens het vertrek naar een toekomstige woonst dient onder andere de huurwaarborg in orde gebracht te worden (op een geblokkeerde rekening, aanvraag bij het OCMW of via het Brugal Fonds). In de meeste gevallen hebben bewoonster ook recht op een installatiepremie en moet deze aan het OCMW aangevraagd worden.

Een aanvraag van de herhuisvestingspremie kan ook aangevraagd worden als aan de nodige criteria voldaan is.

ANDERE VRAGEN? ANDERE PROJECTEN?

Andere woonvormen kunnen ook samen bekeken worden: samenwonen met huisgenoten of in een solidaire woning, beschermd wonen of psychiatrisch zelfstandig wonen, begeleiding aan huis, enz. Enkele bewoners werden de laatste jaren begeleid in de aankoop van een woning.

HUISVESTINGSANIMATIES IN 2019

21/01/2019	« Uitwisseling rondom huisvestingsproject »
29+31/01/2019	« Energetische begeleiding in de transitwoningen om energiekosten te besparen »
19/02/2019	« Sociaal verhuurkantoren, Grondregie, Sociale woningsmaatschappijen »
12/03/2019	« Wie is verantwoordelijk voor welke gebreken in een woning ? »
16/04/2019	« Huren ten koste van alles!? »
14/05/2019	« Sociaal verhuurkantoren, Grondregie, Sociale woningsmaatschappijen »
09/07/2019	« Het lukt me niet om mijn facturen te betalen»
06/08/2019	« Hoe kan ik een toekomstige eigenaar overtuigen? »
03/09/2019	« Waar moet ik op letten bij het bezoeken van een woning ? Wie is verantwoordelijk voor welke gebreken in een woning ?»
22/10/2019	« Hoe kan ik een toekomstige eigenaar overtuigen? »
16/12/2019	« Mijn budget opmaken»

na-begeleiding

Een aantal van de vrouwen die TALITA heeft opgevangen hebben steun nodig bij het intrekken in hun nieuwe woonst. Voor velen is het de eerste keer om alleen te wonen. Voor sommigen kan de na-begeleiding een noodzakelijke fase zijn voor ze een stap naar diensten voor begeleidingen aan huis kunnen zetten. De toegangsdrempels naar andere diensten kunnen verlaagd worden als deze diensten ook op bezoek komen of wanneer de sociale werkers van TALITA hen kunnen begeleiden naar deze diensten.

Begeleidingsdiensten aan huis bieden een intensievere opvolging op vlak van psycho-sociale, budgetaire en administratieve aspecten en op een langere termijn.

Een aanbod voor na-begeleiding door ons opvanghuis is een korte verderzetting van de psycho-sociale begeleiding opgestart tijdens het verblijf in het opvanghuis om een terugval (terugkeer naar een opvanghuis of moeilijkheden op vlak van financieel beheer of de juiste hulpverlening vinden) te voorkomen. In de eerste fase na een verhuis zijn de administratieve stappen dermate omslachtig dat een kleine ruggesteun van groot belang kan zijn.

De begeleiding houdt dan vooral in dat men die richt op het gebruiken en versterken van de vaardigheden van de persoon die ze opgedaan heeft voor of tijdens haar verblijf of om er andere te ontwikkelen. Na-begeleiding is beperkt in de tijd (maximum 3 maanden, en maar één keer verlengbaar) en is niet automatisch, niet voor het opvanghuis en niet voor de gebruiker. Het is zeker niet verplicht en voor het opvanghuis moet het mogelijk zijn. Het halftijds personeelslid dat er nu zal bijkomen zal meer mogelijkheden scheppen in de toekomst.

De integratie in de woning blijft de belangrijkste doelstelling van de begeleiding. Daarom worden de vrouwen voor volgende stappen begeleid :

- Openen van geblokkeerde rekening voor huurwaarborg
- Huisvestingspremie ADIL
- Nieuwe aanvraag bij het OCMW (sociale steun, installatiepremie, ...)
- Inrichten van de woning en op zoek gaan naar betaalbare meubels
- Adresverandering doorgeven aan allerhande diensten
- Sociaal verhuurkantoren en sociale woningmaatschappijen op de hoogte brengen van de nieuwe domicilie (zodat het recht op een toekomstige meer betaalbare woning behouden blijft)
- Dagbesteding (om isolement te voorkomen)
- Medisch netwerk opbouwen in de buurt waar men is komen wonen (vinden van medisch centrum, geneesheer...)
- Hulp bij kiezen van energieleveranciers, telefoonmaatschappijen, en bezien of men recht heeft op een sociaal tarief
- Op zoek gaan naar ambulante hulpverleningsdiensten in de buurt

TALITA VZW

VLIERWIJK 03 - 1000 BRUSSEL

TEL: 02/262 23 78

FAX: 02/262 24 57

TALITA.INFO@SKYNET.BE

WWW.ASBLTALITAVZW.BE

ONDERNEMING N°0464 815 486

ERKENNING OPVANGHUIS GGC MA005